

...

Fővárosi Ítéltábla

7. sorszámú végzéssel kijavítva!

10.Gf.40.288/2021/5.

A Fővárosi Ítéltábla a jogi képviselő (cím2.; ügyintéző: ügyvéd neve ügyvéd) által képviselt felperes (cím) felperesnek a jogi képviselő1 (cím3; ügyintéző: ügyvéd neve1 ügyvéd) által képviselt alperes (cím1) alperes ellen társasági határozat felülvizsgálata iránt indított perében a Fővárosi Törvényszék 2021. június 17-én meghozott, a 27. sorszámú végzéssel 2021. június 24-én kijavított 32.G.41.376/2020/25-I. számú ítélete ellen az alperes részéről 28. sorszámon benyújtott fellebbezés folytán meghozta az alábbi

ítéletet:

A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletének nem fellebbezett részeit nem érinti, a fellebbezéssel támadott rendelkezését helybenhagyja.

Az ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

Indokolás

[1] A felperes 1.470.000 forint összegű törzsbetétnek megfelelő, 49 % mértékű szavazati jogot biztosító részesedéssel alapításától kezdve tagja a cégjegyzékbe 2004. március 1-jén bejegyzett 3.000.000 forint jegyzett tőkéjű alperesi korlátolt felelősségű társaságnak. Az alperes másik, ugyancsak alapító tagja 1.530.000 forint összegű törzsbetétnek megfelelő, 51 % mértékű szavazati jogot biztosító részesedéssel tag, a felperes volt házastársa.

[2] Az alperes utoljára 2018. május 14-én módosított társasági szerződésének 8. pontja feljogosította a taggyűlést, hogy a veszteségek fedezésére a tagok számára pótbefizetést írjon elő; legmagasabb összege 5.000.000 forint; teljesítésének módja pénzbeli hozzájárulás; előírására legfeljebb üzleti évenként egy alkalommal, a számviteli törvény szerinti éves beszámolót jóváhagyó taggyűlésen kerülhet sor.

[3] A felperes a 2013. évi V. törvénye (Ptk.) 3:35-36. §-ai alapján előterjesztett keresetében az alperes ülés tartása nélkül 2020. június 2-án meghozott 1-7. számú taggyűlési

határozatainak a hatályon kívül helyezését kérte; a 3. számú határozat vonatkozásában a végrehajtás felfüggesztése iránti kérelmet is előterjesztett.

[4] Kereseti kérelme indokaként egyebek között előadta, az alperes ügyvezetőjének az ülés tartása nélküli határozathozatalra irányuló, a tagok részére írásban megküldött kezdeményezése nem felelt meg a Ptk. 3:17. § (3) bekezdésében meghatározott követelményeknek, a határozathozatal tárgyát képező kérdésekben nem tartalmazott olyan részletes tájékoztatást, amely szükséges lett volna ahhoz, hogy a megküldött határozati javaslatok tervezetét illetően a felperes kialakíthassa álláspontját, a 2019. évi egyszerűsített éves beszámoló tervezetén kívül az egyes napirendi pontokra, határozati javaslatokra vonatkozóan a felperes egyéb információt, tájékoztatást nem kapott. Erre tekintettel az alperes ülés tartása nélkül meghozott valamennyi taggyűlési határozata jogszabálysértő.

[5] A 2019. évi egyszerűsített éves beszámoló szerinti -2.574.000 forint adózott eredmény, veszteség fedezésére a tagok számára pótbefizetés teljesítését előíró 3. számú taggyűlési határozat azért is jogszabálysértő, mert nem állnak fenn a pótbefizetési kötelezettség előírásának a Ptk. 3:183. § (1) bekezdésében meghatározott feltételei.

[6] Az éves beszámoló szerinti 2019. évi 2.574.000 forint veszteség folytán ugyanis az alperesnél nem következett be olyan mértékű tőkevesztés, amely a tevékenysége folytatásának, fizetési kötelezettségei teljesítésének feltételei biztosítása érdekében szükségessé tette volna az alperes saját tőkéjének a tagok pótbefizetésével történő pótlását, tekintettel arra, hogy a 2019. évi egyszerűsített éves beszámoló mérlegének adatai szerint a veszteség ellenére az alperes 141.364.000 forint összegű saját tőkével és ezen belül 135.938.000 forint eredménytartalékkal rendelkezik, így nyilvánvalóan nem fizetésképtelen, ennek a veszélye sem fenyeget, nincs olyan veszteség, amelyet a tagok pótbefizetésével kellene finanszírozni.

[7] Ezzel összefüggésben a felperes hangsúlyozta azt is, a Ptk. pótbefizetés előírását lehetővé tevő rendelkezéseinek a célja, hogy a hitelezői érdekeket veszélyeztető tőkevesztést okozó veszteség esetén a társaság további működésének finanszírozása érdekében lehetőséget biztosítson a tagok számára arra, hogy az ehhez szükséges hiányzó tőkét a társaság rendelkezésére bocsássák anélkül, hogy az törzsbetétjüket növelné. Ebből is az következik, hogy a tagok társasági szerződésben rögzített – a Ptk. 3:4. § (2) bekezdése szerinti – eltérő megállapodása hiányában nincs helye a pótbefizetési kötelezettség taggyűlési határozattal történő előírásának abban az esetben, ha a társaságnak további működéséhez, fizetőképessége biztosításához nincs szüksége pótlólagos pénzeszközre. Az alperes társasági szerződése a pótbefizetések tekintetében nem tartalmaz a Ptk-ban foglaltaktól eltérő megállapodást. Mindezekre tekintettel a pótbefizetés taggyűlési határozattal történő elrendelésének a jogszabályi feltételei a perbeli esetben nem állnak fenn.

[8] Az elsőfokú bíróság 2020. július 23-án meghozott 8. sorszámu végzésével felfüggesztette az alperes pótbefizetést elrendelő 3. számú taggyűlési határozatának a végrehajtását.

[9] Az alperes érdemi ellenkérelmében a kereset elutasítását kérte.

[10] Valamennyi állított jogszabálysértést illetően vitatta a kereset megalapozottságát, ugyanakkor részletesen kizárólag a pótbefizetést elrendelő 3. számú taggyűlési határozattal összefüggésben fejtette ki az indokait.

[11] A felperes keresetében összemosza a pótbefizetés elrendelésének a Ptk. 3:183. §-ában szabályozott lehetséges, valamint a Ptk. 3:189. §-ában szabályozott kötelező eseteit.

[12] A Ptk. 3:189. §-a a pótbefizetés elrendelésének azt a kötelező esetkörét szabályozza, amikor a társaságnál veszteség folytán olyan mértékű tőkehiány következik be, amelynek pótlása érdekében a taggyűlés számára kötelező a pótbefizetés előírása vagy más megfelelő döntés meghozatala. A veszteségek fedezése céljából azonban a pótbefizetés előírására a Ptk. 3:183. §-a alapján más esetben is sor kerülhet, amennyiben a társaság tagjai a társasági szerződésben erre feljogosítják a taggyűlést.

[13] Az alperes társasági szerződésének 8. pontja lehetőséget biztosít arra, hogy a veszteségek fedezetére a taggyűlés üzleti évenként egy alkalommal, az éves beszámolót jóváhagyó taggyűlésen pótbefizetést írjon elő, a jelen esetben pedig a rendelkezésre álló okirati bizonyítékok, az ülés tartása nélkül meghozott 1. számú taggyűlési határozattal jóváhagyott 2019. évi beszámoló mérlege alapján az is egyértelműen megállapítható, hogy a 2019. üzleti évben a társaság kiadásai meghaladták a bevételeit, így volt olyan vesztesége, amelynek fedezetére a taggyűlés a Ptk. 3:183. §-a és a társasági szerződés 8. pontja alapján pótbefizetést rendelhetett el.

[14] Nem kifogásolható alappal az, hogy a társaság nem úgy döntött, a korábbi évek nyereségéből képzett eredménytartalékból fedezi a 2019. üzleti év veszteségét, hanem annak külső forrásból történő fedezése érdekében a tagok számára ír elő pótbefizetési kötelezettséget. A taggyűlésnek ez a döntése olyan gazdasági, üzleti döntés, amelynek meghozatalára a társasági szerződés alapján a taggyűlés jogosult volt, e döntés gazdasági célszerűsége, okszerűsége pedig a jelen perben nem vizsgálható, mivel a per tárgyát kizárólag a taggyűlési határozatok jogszerűségének a vizsgálata képezheti.

[15] Az alperes hangsúlyozta azt is, a felperes tévesen kizárólag a Ptk. 3:189. §-a szerinti mértékben bekövetkező tőkevesztést eredményező veszteséget tekinti olyannak, amikor a társasági szerződés felhatalmazása alapján a taggyűlés pótbefizetést írhat elő, a társaságot ért veszteség fogalmát azonosítja a tagokat ért veszteséggel, azzal az esettel, amikor a társaság vagyona már nem éri el a tagok által az alapításkor a törzsbetétek szolgáltatásával a társaság rendelkezésére bocsátott jegyzett tőke összegét.

[16] Ezzel szemben a Ptk. 3:183. §-a szerinti, a pótbefizetési kötelezettség előírására alapul szolgáló tőkevesztés azt jelenti, hogy egy adott gazdasági évben a társaság kiadásai, költségei meghaladják a bevételeit és ennek következtében a tárgyévi adózott eredménye negatív; azaz a tárgyévi negatív adózott eredmény önmagában olyan tőkevesztés, amelynek pótlására – a társasági szerződésben adott felhatalmazás alapján – a taggyűlés pótbefizetési kötelezettséget írhat elő. Nem szükséges, hogy a veszteség olyan mértékű legyen, amire a

társaság saját tőkéje nem nyújt fedezetet, hogy a tovább működés, a fizetési kötelezettségek teljesítése, a fizetéseképtelenség elkerülése csak a tőkeveszteség pótbefizetés útján történő pótlásával biztosítható.

[17] Az elsőfokú bíróság ítéletével hatályon kívül helyezte az alperes keresettel támadott 3. és 4. számú taggyűlési határozatait, ezt meghaladóan a keresetet elutasította, a felperest az alperes részére 122.000 forint perköltség megfizetésére kötelezte, továbbá úgy rendelkezett, hogy a felperes által megfizetett 36.000 forint eljárási illetékből 30.000 forint a felperes terhén marad. Határozata indokolásában tényként állapította meg, hogy az alperes ügyvezetője által a tagok részére írásban megküldött, az ülés tartása nélküli határozathozatalra irányuló kezdeményezés tartalmazta a meghozandó határozatok tervezetét és azok rövid indokolását. Abban a 3. számú határozat indokolásaként az szerepelt, hogy a 2019. évi (-2.574.000 forint összegű, a 2. számú határozat tervezete szerint az eredménytartalékba elhelyezésre kerülő) veszteség a saját tőke csökkenését eredményezné, ezért annak pótbefizetés útján történő fedezése indokolt; szükséges ugyanis a társaság saját tőkéjének a megőrzése a jövőbeni gazdasági tevékenysége és várható kiadásai miatt.

[18] Az elsőfokú bíróság a 3. számú taggyűlési határozat tekintetében a keresetben állított jogsértéseket vizsgálva kifejtette, az ülés tartása nélküli határozathozatalra irányuló kezdeményezés az előírásoknak megfelelően jelöli meg a határozat tárgyát, magát a meghozandó határozatot kellő részletességgel rögzíti, azonban nem tartalmaz kellő tájékoztatást arra nézve, hogy milyen okból van szükség a pótbefizetés elrendelésére, a rövid indokolás csak azt a tényt rögzíti, hogy az alperes 2019. évi vesztesége a saját tőke csökkenését eredményezi, ezért a veszteség fedezése indokolt pótbefizetés útján, amelynek indokaként a jövőbeni tevékenység várható költségeire utalt.

[19] A pótbefizetés intézménye ugyanakkor komoly anyagi következményekkel jár a tagokra, a társaság finanszírozásának egyik lehetséges eszközeként a törzsbetéteiket meghaladó vagyoni hozzájárulás teljesítésének a kötelezettségét jelenti, amely csak akkor jár vissza a tag számára, ha felhasználására a társaság céljai érdekében nincs szükség. Erre figyelemmel a pótbefizetés elrendelésével összefüggésben nélkülözhetetlen a tagok alapos és körültekintő tájékoztatása a társaság anyagi helyzetéről, amihez a tárgyévi beszámoló önmagában nem elegendő, a megalapozott döntéshez szükség lehet további üzleti, gazdasági szempontok figyelembevételére is. A 3. számú taggyűlési határozat tekintetében az ülés tartása nélküli határozathozatalra irányuló kezdeményezés ezeknek a követelményeknek nem felelt meg, mivel nem tartalmazott megfelelő tájékoztatást sem a pótbefizetés szükségessége, a társaság prognosztizált gazdasági helyzete vonatkozásában, sem az esetleges visszafizetésére nézve, ezért ebben a részében a taggyűlési határozat hozatalára irányuló kezdeményezés nem felelt meg a Ptk. 3:17. § (3) bekezdésében meghatározott követelményeknek, mivel nem tartalmazta a megalapozott döntéshozatalhoz szükséges információkat.

[20] A pótbefizetés elrendelésének a keresetben vitatott jogszerűségét illetően az elsőfokú bíróság kifejtette, a Ptk. vonatkozó rendelkezéseinek értelmezése alapján az alperesi védekezésben előadottakkal szemben az a következtetés vonható le, hogy a pótbefizetés célja a törzstőke védelme, a saját tőke és a jegyzett tőke közötti egyensúly fenntartása, javítása. Erre tekintettel a felperes helytállóan hivatkozott a keresetében arra, hogy az egyébként több

mint 140.000.000 forint összegű saját tőkével rendelkező alperesi társaság esetében nem lehet szó veszteséges működésről, olyan veszteségről, amely pótbefizetés előírását tehetné szükségessé. A tag nem kötelezhető egy-egy üzleti év átmeneti vesztesége, negatív eredménye finanszírozására, ez ellentétes a tagi korlátozott felelősséggel és a pótbefizetés intézményével történő visszaéléshez is vezethet.

[21] Az ítélet ellen az alperes terjesztett elő fellebbezést, amelyben a 3. számú taggyűlési határozatot hatályon kívül helyező részében kérte elsődlegesen a megváltoztatását és a kereset elutasítását, másodlagosan a hatályon kívül helyezését és az elsőfokú bíróság új eljárásra és új határozathozatalára utasítását.

[22] Véleménye szerint tévedett az elsőfokú bíróság, amikor azt állapította meg, hogy a 3. számú taggyűlési határozattal kapcsolatos részében a taggyűlés tartása nélküli határozathozatalra irányuló, a tagoknak írásban megküldött ügyvezetői kezdeményezés nem felelt meg a Ptk. 3:17. § (3) bekezdésében meghatározott követelményeknek és téves álláspontra helyezkedett akkor is, amikor a 3. számú taggyűlési határozatot a Ptk. 3:183. §-ába ütközőnek találta.

[23] A Ptk. 3:17. § (3) bekezdésével összefüggésben az ahhoz fűzött kommentárra hivatkozva állította, a taggyűlési meghívó, illetve a taggyűlési határozat ülés tartása nélküli meghozatalára irányuló kezdeményezést tartalmazó tájékoztatás megfelel a jogszabályi követelményeknek, ha olyan részletességgel tartalmazza a napirendre tűzött, illetve a döntéshozatal tárgyát képező témakörök felsorolását, hogy azokat a tagok be tudják azonosítani és ennek ismeretében előzetesen fel tudnak készülni a döntéshozatalra, be tudják szerezni azokat az információkat, amelyek álláspontjuk kialakításához, az adott témakörben történő döntéshozatalhoz szükségesek.

[24] A perbeli esetben az ülés tartása nélküli határozathozatalra irányuló kezdeményezésben foglaltak alapján a 3. számú határozat tárgyát képező döntés a felperes számára is beazonosítható volt, így lehetősége volt arra, hogy kialakítsa az azzal kapcsolatos álláspontját és gyakorolhassa döntési jogát, amit meg is tett oly módon, hogy a határozati javaslatra nemmel szavazott.

[25] Az ítélet indokolásában foglaltakkal szemben sem a Ptk. 3:17. § (3) bekezdésében foglaltakból, sem a 3:183. §-ából nem vonható le olyan következtetés, hogy a taggyűlési meghívónak, illetve az ülés tartása nélküli határozat hozatalra irányuló ügyvezetői kezdeményezésnek a pótbefizetésről történő döntéshozatallal összefüggésben további üzleti, gazdasági szempontokra, a társaság prognosztizált anyagi, gazdasági helyzetére és a pótbefizetés esetleges visszafizetésére nézve is tájékoztatást kellene tartalmaznia.

[26] A pótbefizetési kötelezettség előírásának jogszerűségére nézve az alperes a perben tett korábbi nyilatkozatait fenntartva hangsúlyozta, a pótbefizetés szabályai körében a Ptk. nem határozza meg a veszteség fogalmát, ugyanakkor az e rendelkezések alkalmazása körében kialakult joggyakorlat szerint a pótbefizetés a társasági tőkeveszteségének a pótlására szolgáló jogintézmény. A pótbefizetés szempontjából a tárgyévi negatív adózott eredmény is

veszteség, tekintettel arra, hogy valamely üzleti év negatív adózott eredménye az előző évihez képest csökkenti a társaság saját tőkéjét.

[27] Azzal, hogy ebben a körben lényegében teljes egészében a keresetben előadottakkal azonos álláspontra helyezkedett, az elsőfokú bíróság is összemosta a pótbefizetés elrendelésének a lehetséges (Ptk. 3:183. §) és kötelező (Ptk. 189. §) esetei, illetve azok feltételeit. Ugyanakkor az elsőfokú ítélet indokolásában írtakkal szemben a Ptk. 3:183. §-a alapján a társasági szerződés erre vonatkozó felhatalmazása esetén a taggyűlés a veszteség, a társaság tőkevesztesége fedezésére pótbefizetési kötelezettséget írhat elő akkor is, ha a negatív adózott eredményként megjelenő veszteség nem eredményez a Ptk. 3:189. §-a szerinti mértékben bekövetkező tőkevesztést. A tárgyévi negatív adózott eredmény önmagában olyan tőkeveszteség, amelynek pótlására a taggyűlés pótbefizetési kötelezettséget írhat elő akkor is, ha a tőkeveszteség nem olyan mértékű, hogy a társaság további működése csak az ehhez szükséges tőke pótbefizetéssel történő pótlásával biztosítható.

[28] A felperes hatályos fellebbezési ellenkérelmet nem terjesztett elő.

[29] A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét a Pp. 370. § (1) bekezdése alapján a fellebbezés korlátai között bírálta felül és a fellebbezést az alábbiak szerint megalapozatlannak találta.

[30] Az elsőfokú bíróság a tényállást a jogvita eldöntéséhez szükséges mértékben feltárta és abból érdemben helytálló következtetést levonva helyezte hatályon kívül az alperes jelen másodfokú eljárás tárgyát képező, a tagok számára pótbefizetés teljesítését előíró 3. számú taggyűlési határozatát.

[31] Az alperes másodlagos fellebbezési kérelmében a Pp. 380. § c) pontjára – az ítélet érdemi felülbírálatra alkalmatlanságát eredményező orvosolhatatlan formai hiányosságra – hivatkozva kérte az elsőfokú bíróság ítéletének a hatályon kívül helyezését.

[32] A Pp. e rendelkezéséhez fűzött kommentár szerint az ítélet érdemi felülbírálatra alkalmatlanságát eredményező formai hiányosság valójában tartalmi hiányosságot jelent és abban az esetben áll fenn, ha a törvényben előírt kötelező tartalmi elemek közül az ítélet nem tartalmazza a rendelkező részt vagy az indokolást és a hiányzó tartalmi elemek kiegészítéssel nem pótolhatók. Az alperes a hatályon kívül helyezés iránti kérelméhez kapcsolódóan a fellebbezésében konkrétan egyetlen olyan tartalmi, formai hiányosságot sem jelölt meg, amelyek alapul szolgálhatnának az elsőfokú ítélet Pp. 380. § c) pontja szerinti hatályon kívül helyezésére, ugyanakkor az elsőfokú bíróság ítélete a Pp.-ben meghatározott valamennyi kötelező tartalmi elemet tartalmazza. Mindezekre tekintettel az ítélet hatályon kívül helyezésére alapul szolgáló ok nem áll fenn, ezért a Fővárosi Ítéltábla érdemben bírálta felül az elsőfokú bíróság ítéletét.

[33] A Ptk. Harmadik Könyv „A jogi személy” címszó alatt a gazdasági társaságok, köztük a korlátolt felelősségű társaság alapításáról, vagyonáról, a vagyon rendelkezésre bocsátásáról, a tagok jogairól, kötelezettségeiről, döntéshozataláról is rendelkezik.

[34] A Ptk. 3:16. § (1) bekezdése, 3:19. § (1) és (2) bekezdései, 3:109. § (1) bekezdése és 3:188. § (1) bekezdése értelmében a gazdasági társaság tagjai a társaság tevékenységével, működésével kapcsolatban őket megillető döntési jogukat a tagok összességéből álló legfőbb szerv ülésén, korlátolt felelősségű társaság esetén a taggyűlésen, szavazataik leadásával gyakorolhatják.

[35] A gazdasági társaság döntéshozó szerve ülésének összehívásáról a Ptk. 3:17. §-a rendelkezik. Az (1) bekezdés az ülés meghívó útján történő összehívását írja elő. A (2) bekezdés c) pontja szerint a meghívónak az ülés napirendjét is tartalmaznia kell. A (3) bekezdés azt is kimondja, a napirendet a meghívóban olyan részletességgel kell feltüntetni, hogy a szavazásra jogosultak a tárgyalni kívánt témakörökben álláspontjukat kialakíthassák.

[36] A Ptk. 3:20. §-a a legfőbb szerv ülés tartása nélküli határozathozatalára is lehetőséget biztosít. Az (1) bekezdés értelmében az ilyen határozathozatalt az ügyvezetés a határozat tervezetének a tagok részére történő megküldésével kezdeményezi.

[37] Az e rendelkezések alkalmazása körében kialakult bírói gyakorlat szerint a taggyűlési meghívó, illetve az ülés tartása nélküli döntéshozatalra irányuló, a tagok részére írásban megküldött ügyvezetői kezdeményezés akkor felel meg a Ptk. 3:17. § (3) bekezdésében foglaltaknak, ha abból a tagok számára megállapítható, hogy a döntéshozatalra milyen kérdésben kerül sor, továbbá azokat az információkat is tartalmazza, amelyek ahhoz szükségesek, hogy a tagok előzetesen kialakítsák a meghozandó döntéssel kapcsolatos álláspontjukat, a döntéshozatalra megfelelően felkészüljenek. Azt, hogy a meghívó, illetve az ülés tartása nélküli döntéshozatalra irányuló kezdeményezés a jogszabályi előírásoknak megfelelően informatív-e, a napirendre tűzött kérdés tárgyát, jellegét, jelentőségét, az azzal összefüggésben a tagoknak már egyébként rendelkezésére álló információkat figyelembe véve kell vizsgálni (BH2020. 81.; BDT2017. 3768.; Fővárosi Ítéltábla 13.Gf.40.051/2018/4-II.).

[38] A perbeli esetben a rendelkezésre álló okirati bizonyítékok alapján egyértelműen megállapítható, hogy az ülés tartása nélküli döntéshozatalra irányuló ügyvezetői kezdeményezés a pótbefizetési kötelezettséget előíró 3. számú taggyűlési határozattal összefüggésben minden szükséges információt tartalmazott ahhoz, hogy a pótbefizetés előírása tárgyában történő döntéshozatallal kapcsolatban a tagok megfelelően felkészüljenek, kialakíthassák álláspontjukat és megalapozottan dönthessenek. A döntéshozatalra irányuló kezdeményezés egyértelmű információkat tartalmazott arra nézve, hogy a pótbefizetési kötelezettség előírására a 2019. évi beszámoló mérleg szerinti 2.574.000 forint negatív adózott eredmény, mint veszteség fedezése érdekében kerül sor. Ezt meghaladóan további információ közlésére – a később kifejtettekre is figyelemmel – a

döntéshozatal megalapozása körében nem volt szükség. Tévedett ezért az elsőfokú bíróság, amikor a 3. számú taggyűlési határozatot a Ptk. 3:17. § (3) bekezdésének a megsértése miatt jogszabálysértőnek találta.

[39] A tagok számára pótbefizetési kötelezettséget előíró 3. számú taggyűlési határozat Ptk. 3:183. § (1) bekezdésébe ütközésének vizsgálata körében a Fővárosi Ítéltáblának abban a kérdésben kellett állást foglalnia, hogy az alperes 2019. évi egyszerűsített éves beszámolója szerinti 2.547.000 forint összegű negatív adózott eredmény, veszteség a Ptk. 3:183. § (1) bekezdésében foglaltak szerinti olyan veszteségének minősül-e, amelynek fedezésére a taggyűlési határozat – a társasági szerződés 8. pontjában rögzített felhatalmazás alapján – jogszerűen kötelezte a tagokat pótbefizetés teljesítésére.

[40] A társasági szerződésben foglalt, a jogszabályi rendelkezéseknek megfelelő felhatalmazás esetén – lényegében a Ptk. 3:183. § (1) bekezdésében foglaltakkal azonos tartalommal – a gazdasági társaságokról szóló 1988. évi VI. törvény (1988. évi Gt.) 168. § (1) bekezdése, a gazdasági társaságokról szóló 1997. évi CXLIV. törvény (1997. évi Gt.) 132. § (1) bekezdése, valamint a gazdasági társaságokról szóló 2006. évi IV. törvény (2006. évi Gt.) 120. § (1) bekezdése egyaránt lehetőséget biztosított arra, hogy a korlátolt felelősségű társaság taggyűlése a veszteségek fedezésére a tagok számára pótbefizetési kötelezettséget írjon elő, ugyanakkor – a Ptk.-val egyezően – sem az 1988. évi, sem az 1997. évi, sem a 2006. évi Gt. nem határozta meg azt, hogy e rendelkezések alkalmazása körében mi tekinthető a tagok pótbefizetésre kötelezésére alapul szolgáló veszteségnek.

[41] A Fővárosi Ítéltábla álláspontja szerint annak vizsgálata során, hogy a Ptk. 3:183. § (1) bekezdése alkalmazása körében mi minősül olyan veszteségnek, amelynek fedezésére a taggyűlés a tagokat pótbefizetés teljesítésére kötelezheti, a pótbefizetés jogintézményének a céljából, rendeltetéséből, sajátos jogi természetéből kell kiindulni.

[42] A Ptk. 3:3. § (1) bekezdése a törvény eltérő rendelkezése hiányában az egyes jogi személy típusokra – köztük a gazdasági társaságokra és így a korlátolt felelősségű társaságokra is – a jogi személy általános szabályainak az alkalmazását írja elő.

[43] A Ptk. 3:9. § (1) bekezdése szerint a jogi személy alapításakor a jogi személy tagja köteles a jogi személy részére vagyoni hozzájárulást teljesíteni, a teljesített vagyoni hozzájárulást vagy annak értékét nem lehet visszakövetelni.

[44] A Ptk. 3:1. § (1), (4) és (5) bekezdéseiben, 3:4. § (4) bekezdésében, 3:88. § (1) és (2) bekezdéseiben, valamint 3:100. § (1) és (2) bekezdéseiben foglaltak értelmében az üzletszerű közös gazdasági tevékenység folytatására a tagok vagyoni hozzájárulásával létrehozott, a bírósági nyilvántartásba vétellel (a cégjegyzékbe való bejegyzéssel) létrejövő gazdasági társaságok a tagoktól elkülönülő vagyonnal és jogalanyisággal rendelkeznek, tagjaik közösen részesednek a nyereségből és közösen viselik a veszteséget. A társaság

nyeresége a tagokat vagyoni hozzájárulásuk arányában illeti meg és a veszteséget is ilyen arányban kell viselniük. A társaság a tag részére a tárgyévi adózott eredménye, illetve a szabad eredmény tartaléka terhére teljesíthet kifizetést vagy más vagyoni szolgáltatást.

[45] A Ptk. 3:159. §-a a korlátolt felelősségű társaságot akként definiálja, hogy az olyan gazdasági társaság, amely előre meghatározott összegű törzsbetétekből álló törzstőkével alakul, és amelynél a tag kötelezettsége a társasággal szemben a törzsbetétenek szolgáltatására és a társasági szerződésben megállapított egyéb vagyoni értékű szolgáltatásra terjed ki, a társaság kötelezettségeiért – a törvény eltérő rendelkezése hiányában – a tag nem köteles helytállni.

[46] A Ptk. 3:161. § (1) és (4) bekezdései értelmében korlátolt felelősségű társaság esetén a tag vagyoni hozzájárulása a törzsbetét, a törzsbetétek összege pedig a társaság törzstőkéje.

[47] A Ptk. 3:164. § (1) és (2) bekezdései értelmében a korlátolt felelősségű társaság bírósági nyilvántartásba vételét (cégbejegyzését) követően a tagok a törzsbetéthez kapcsolódó tagsági jogainak és kötelezettségeinek az összességét az üzletrész testesíti meg, amelynek mértéke – a létesítő okirat eltérő rendelkezése hiányában – a tagok törzsbetétéhez igazodik, azonos mértékű üzletrészhez azonos tagsági jogok fűződnek.

[48] A Ptk. 3:184. § (1) bekezdése értelmében a korlátolt felelősségű társaság saját tőkéjéből a tagok javára a társaság fennállása során kizárólag az e törvényben meghatározott esetekben és – a törzstőke leszállításának esetét kivéve – a tárgyévi adózott eredményből, illetve a szabad eredménytartalékkal kiegészített tárgyévi adózott eredményből teljesíthet kifizetést. Nem kerülhet sor kifizetésre, ha a társaság helyesbített saját tőkéje nem éri el vagy a kifizetés következtében nem érné el a társaság törzstőkéjét, továbbá, ha a kifizetés veszélyeztetné a társaság fizetőképességét.

[49] A korlátolt felelősségű társaság tagjainak pótbefizetési kötelezettségére nézve a Ptk. 3:183. § (1) bekezdése úgy rendelkezik, a taggyűlés a veszteségek fedezésére abban az esetben írhat elő pótbefizetési kötelezettséget a tagok számára, ha arra a társasági szerződés – a pótbefizetés elrendelhetőségének gyakoriságát és azt az összeget is meghatározva, amelynek befizetésére a tag kötelezhető – feljogosítja. A (2) és (5) bekezdések kimondják azt is, a pótbefizetés összege a tag törzsbetétjét nem növeli, a veszteség pótlásához nem szükséges pótbefizetéseket a visszafizetés időpontjában a tagjegyzékben szereplő tagok részére vissza kell fizetni.

[50] A pótbefizetésekhez kapcsolódó sajátos rendelkezést tartalmaz továbbá a Ptk. 3:207. § (1) bekezdése, amely szerint a társaság jogutód nélküli megszűnése esetén a hitelezők kielégítése után fennmaradó vagyonból először a pótbefizetéseket kell visszafizetni, majd a további részt a törzsbetétek arányában kell felosztani a társaság tagjai között.

[51] A Ptk. idézett rendelkezéseiből következően a korlátolt felelősségű társaság a tagjaitól elkülönült önálló jogalanyisággal rendelkezik, amely a társaság és a tag vagyonának az elkülönülését is magában foglalja.

[52] A társaság tartozásai, a működésével, üzletszerű gazdasági tevékenysége folytatásával összefüggésben felmerülő kiadások, költségek fedezetéül főszabályként a társaság vagyona szolgál, amely a tagok által törzsbetétként rendelkezésre bocsátott vagyonból (a társaság törzstőkéjéből), valamint a társaság üzletszerű gazdasági tevékenységének folytatása során képződő, az üzleti évek adózott eredményéből felhalmozott, a tagok részére ki nem fizetett nyereségből tevődik össze.

[53] A társaság veszteséges működése esetén a tag legfeljebb a törzsbetétként a társaság rendelkezésre bocsátott vagyoni hozzájárulását kockáztatja, veszítheti el, azt meghaladóan további vagyoni hozzájárulás teljesítésére főszabályként nem köteles, erre csak kivételesen, a törvényben meghatározott esetben kötelezhető.

[54] Ilyen kivételes, a tagnak a törzsbetétet meghaladó további vagyoni hozzájárulás kötelezésére alapul szolgáló rendelkezést tartalmaz a Ptk. 3:183. §-a, amely lehetőséget biztosít arra, hogy a társasági szerződésben foglalt felhatalmazás esetén a taggyűlés a veszteség fedezésére, a veszteség pótlásához szükséges vagyoni fedezet átmeneti biztosítása érdekében a tagokat pótbefizetés teljesítésére kötelezze.

[55] A pótbefizetés jogintézményének célja egyértelműen az, hogy a korlátolt felelősségű társaság üzletszerű gazdasági tevékenységének a folytatását veszélyeztető tőkevesztést eredményező veszteséges működés esetén lehetőséget biztosítson arra, hogy a társaság tovább működésének finanszírozásához szükséges hiányzó tőkét a tagok átmenetileg a társaság rendelkezésre bocsássák anélkül, hogy a pótbefizetésként teljesített vagyoni hozzájárulásuk növelné a törzsbetétként a társaság rendelkezésre bocsátott vagyoni hozzájárulásuk, illetve a társaság saját tőkéjének, ezen belül törzstőkéjének az összegét.

[56] A pótbefizetés, mint a társaság veszteségének pótlásához szükséges vagyoni fedezet tagok általi átmeneti biztosítását célzó jogintézmény kivételes jellegéből az következik, hogy taggyűlési határozattal történő elrendelésére – a társasági szerződés Ptk. 3:183. § (1) bekezdésében meghatározott követelményeknek megfelelő felhatalmazása esetén is – csak akkor kerülhet sor, ha a társaság vagyona, saját tőkéje a veszteségeire nem nyújt fedezetet, ha a saját tőkevesztés folytán olyan mértékben csökken, ami veszélyezteti a társaság fizetőképességét, üzletszerű gazdasági tevékenysége folytatását, tovább működését.

[57] A pótbefizetés szempontjából tehát a korlátolt felelősségű társaság saját tőkéjének a fizetéseképtelenséget eredményező vagy a fizetéseképtelenség közvetlen veszélyével fenyegető csökkenését okozó veszteség minősül olyannak, amelynek fedezésére a taggyűlés a Ptk. 3:183. § (1) bekezdése szerint a tagokat pótbefizetés teljesítésére kötelezheti.

Önmagában a számviteli törvény szerinti éves beszámoló mérlegében kimutatott veszteség a pótbefizetés elrendelésére nem szolgálhat alapul.

[58] Ezt az értelmezést támasztja alá a Ptk. 3:88. § (2) bekezdése is, amely a tag részére kifizetés vagy más vagyoni szolgáltatás teljesítését a társaság tárgyévi adózott eredménye, illetve szabad eredmény tartaléka terhére teszi lehetővé. E rendelkezésből is arra lehet következtetni, hogy mindaddig, amíg a társaság rendelkezik olyan szabad eredménytartalékkal, amelynek terhére a tagok részére kifizetés teljesíthető lenne, nem állnak fenn a jogszabályi feltételei annak, hogy a tárgyévi negatív adózott eredmény, mint veszteség fedezésére a taggyűlés a tagok számára pótbefizetés teljesítését írja elő.

[59] Ugyancsak ezt az értelmezést támasztja alá a Ptk. 3:183. § (1) bekezdésében foglaltakkal lényeges tartalmát tekintve azonos rendelkezést tartalmazó 1988. évi Gt. 168. § (1) bekezdéséhez fűzött kommentár (A Társasági Törvény Magyarázata, Közgazdasági és Jogi Könyvkiadó Budapest, 1993), valamint az 1997. évi Gt. 132. § (1) bekezdéséhez fűzött kommentár (Társasági törvény, cégtörvény, hvgorac Lap- és Könyvkiadó Budapest, 1997) is, amely szerint a pótbefizetés kivételes intézmény, a Gt. a tagok által a veszteséges gazdálkodás esetén a veszteség rendezésére a felszámolás elkerülése érdekében teljesített külön befizetést nevezi pótbefizetésnek.

[60] A perbeli esetben az alperes 1. számú taggyűlési határozattal jóváhagyott 2019. évi egyszerűsített éves beszámolójának a mérlegéből egyértelműen megállapítható, hogy a 2.547.000 forint összegű tárgyévi negatív adózott eredmény, veszteség ellenére az alperes 141.364.000 forint összegű saját tőkével, ezen belül 135.938.000 forint összegű szabad eredménytartalékkal rendelkezett, a tárgyévi negatív adózott eredménye, vesztesége tehát nem eredményezte a saját tőke olyan mértékű csökkenését, amely az alperes fizetőképességét közvetlenül veszélyeztette volna vagy fizetéseképtelenségét idézte volna elő, és így – a korábban már kifejtettek szerint – alapul szolgálhatott volna arra, hogy a taggyűlés a veszteség fedezésére a Ptk. 3:183. § (1) bekezdése alapján a tagok számára pótbefizetési kötelezettséget írjon elő. Nem tévedett ezért az elsőfokú bíróság, amikor a 3. számú taggyűlési határozatot a Ptk. 3:183. § (1) bekezdésében meghatározott feltételek hiányában jogszabálysértőnek találta és hatályon kívül helyezte.

[61] Mindezekre tekintettel a Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletének fellebbezéssel támadott rendelkezését a Pp. 383. § (2) bekezdése alapján – részben eltérő, részben kiegészített indokolással – helybenhagyta.

[62] Az alperes fellebbezése nem vezetett eredményre, ezért a lerótt fellebbezési illetéket viselni tartozik, ugyanakkor a felperesnek – hatályos fellebbezési ellenkérelem hiányában – a másodfokú eljárásban költsége nem merült fel, így arról rendelkezni nem kellett.

Budapest, 2021. november 23.

Dr. Kurucz Zsuzsánna s.k.

a tanács elnöke

Dr. Felker László s.k.

Dr. Matosek Edina s.k.

előadó bíró

bíró

Fővárosi Ítéltábla

10.Gf.40.288/2021/7.

A Fővárosi Ítéltábla a jogi képviselő (cím2 ügyintéző: ügyvéd neve ügyvéd) által képviselt felperes (cím) felperesnek a jogi képviselő1 (cím3.; ügyintéző: ügyvéd neve1 ügyvéd) által képviselt alperes (cím1) alperes ellen társasági határozat felülvizsgálata iránt folyamatban volt perében meghozta az alábbi

v é g z é s t:

A Fővárosi Ítéltábla a 10.Gf.40.288/2021/5. számú ítéletének fejrészét akként javítja ki, hogy az elsőfokú bíróság ítéletének ügyszáma helyesen: 32.G.41.154/2020/25-I.

A végzés ellen fellebbezésnek nincs helye.

Indokolás

A Fővárosi Ítéltábla észlelte, hogy a másodfokú határozat fejrészában a Fővárosi Törvényszék ítéletének számát tévesen tüntette fel, az elírást tartalmaz, ezért a 2016. évi CXXX. törvény (Pp. 364. §-a szerint irányadó Pp. 352. § (1) bekezdése alapján azt hivatalból kijavította.

A jelen határozat ellen a Pp. 365. § (2) bekezdés b) pontja alapján fellebbezésnek nincs helye.

Budapest, 2022. február 1.

Dr. Kurucz Zsuzsánna s.k.

a tanács elnöke

Dr. Felker László s.k.

előadó bíró

Dr. Matosek Edina s.k.

bíró